RP.63.200.15.1.2024

Gdańsk, dnia 28 marca 2024 r.

Pani
Agnieszka Kuniszewska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Cedrach Wielkich
ul. M. Płażyńskiego 16
83 – 020 Cedry Wielkie

adres mailowy do wysyłki:
agnieszka.kuniszewska@cedry-wielkie.pl

Szanowna Pani Kierownik,

wnioskiem z dnia 25 marca 2024 r., doręczonym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w tożsamej dacie, zwróciła się Pani z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie problematyki związanej z obowiązkiem pokrywania przez gminę (ośrodek pomocy społecznej), na gruncie przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz.177), zwanej dalej zamiennie *ustawą*, kosztów wynagrodzenia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej nad rodzinami zastępczymi oraz rodzinnymi domami dziecka.

W niniejszym wniosku sformułowano następujące pytanie: „*W związku z rozbieżnymi stanowiskami OPS i RIO w sprawie ponoszenia kosztów objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej przez ops proszę o wyjaśnienie czy w związku ogłoszeniem jednolitego tekstu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydatki te są po stronie ośrodka*.”.

Odpowiadając na powyższe pytanie w pierwszej kolejności wskazać należy, że powyższa tematyka była przedmiotem oceny prawnej dokonanej przez tut. Izbę w piśmie z dnia 18 sierpnia 2023 r. (znak: RP.063/in./57/1/2023) – *źródło: bip.gdansk.rio.gov.pl*. W wyżej wymienionym piśmie Regionalna Izb Obrachunkowa w Gdańsku odwołała się do stanowiska Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, które w piśmie z dnia 11 kwietnia 2023 r., znak BPD-V.55.15.88.2023.ES, wskazało, że z przepisów art. 191 ust. 7 i ust. 9 ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* wynika, że gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej powinna partycypować w kosztach objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu

dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zdaniem Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej powyższe wynika z art. 191 ust. 9 ww. *ustawy*, który stanowi, że przepisy ust. 2-4 i 7 stosuje się odpowiednio.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku wskazuje, że stanowisko wyrażone w ww. piśmie pozostaje nadal aktualne z uwagi na to, że od tego czasu stan prawny w wyżej wskazanym zakresie przedmiotowym nie uległ zmianie. Uszczegóławiając powyższe twierdzenie wyjaśnić należy, że w tym okresie ustawa *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* była zmieniana jednokrotnie. Mianowicie nastąpiło to na mocy przepisów ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. *o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. z 2023 r. poz. 818), która (z pewnymi wyjątkami) weszła w życie w dniu 14 lutego 2024 r. i którą to ustawą dokonano zmiany art. 15 ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* określającego zadania asystenta rodziny oraz art. 17 regulującego kwestię formy zatrudnienia osoby wykonującej takie zadania.

Mając powyższe na względzie przyjąć należy, że powyższe zmiany legislacyjne nie obejmowały swoim zakresem przedmiotowym kwestii związanej z finansowaniem kosztów wynagrodzenia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej nad rodzinami zastępczymi oraz rodzinnymi domami dziecka, zatem ich wprowadzenie nie ma wpływu na stanowisko tut. Izby wyrażone w piśmie z dnia 18 sierpnia 2023 r.

W tym miejscu podkreślić należy, że wyjaśnienia udzielane przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku powinny zostać potraktowane wyłącznie jako stanowisko tut. Izby, które nie jest wiążące zarówno dla wnioskującego o udzielenie wyjaśnienia w sprawie stosowania przepisów o finansach publicznych, jak i również dla organów, w tym organów sądowych, rozstrzygających w indywidualnych sprawach. Regionalne izby obrachunkowe nie posiadają bowiem uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa. Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku nie jest również uprawniona do wydawania opinii prawnych, lecz jedynie do ogólnej interpretacji przepisów związanych z funkcjonowaniem finansów publicznych w oparciu o przepis art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325).

Zaakcentować również należy, że jednostki samorządu terytorialnego, na mocy art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2023 r. *o samorządzie gminnym* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), wykonują zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Zatem wybór konkretnych rozwiązań prawnych, jak i interpretacja oraz stosowanie przepisów, leży w gestii danej jednostki.

Uzupełniająco tut. Izba wskazuje, że Pan Damian Grzelka – Przewodniczący Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, w związku z pojawiającymi się rozbieżnymi stanowiskami w zakresie interpretacji przepisów ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* w zakresie odnoszącym się do kwestii finansowania kosztów wynagrodzenia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej – pismem z dnia 8 stycznia 2024 r. (znak: KRRIO.070.55.2023) w imieniu Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych – zwrócił się do Ministerstwa Finansów z prośbą o zajęcie stanowiska w kwestii wykładni przepisu art. 191 ust. 7 w związku z ust. 9 ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*.

Powyższe pismo, zgodnie z właściwością, zostało przekazane do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, które to w piśmie oznaczonym sygn. BPD-V.5201.36.2024.ES, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko, wskazało, że analiza wyżej powołanych przepisów ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* prowadzi do wniosku, że gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej powinna partycypować w kosztach objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W wyżej wymienionym piśmie podkreślono również, że opinia Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ma jedynie charakter rekomendacji, wynikającej z interpretacji poszczególnych przepisów prawa, zaś wyrażone w niej poglądy nie są wiążące dla organu wydającego decyzje w indywidualnych sprawach. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – jak podkreślono - nie jest bowiem uprawniony do dokonywania wiążącej wykładni ustaw, ani do zajmowania stanowiska w indywidualnych sprawach czy rozstrzygania sporów kompetencyjnych.

Zaakcentowano także, że stanowisko Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, zaprezentowane w piśmie z dnia 8 stycznia 2024 r., zostanie wzięte pod uwagę w toku dalszych analiz w kierunku przedstawienia propozycji zmian legislacyjnych. oraz że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podejmuje działania w kierunku doprecyzowania oraz uszczegółowienia przepisów prawa, dotyczących ponoszenia kosztów objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz partycypacji samorządu gminy w tym zakresie.

Z poważaniem

Signature Not Verified
Dokument podpisany przez Luiza Budner - Iwanicka; RIO w Gdańsku
Data: 2024.03.28 11:50:49 CET

Luiza Budner – Iwanicka
Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:
1) członkowie Kolegium w/m,
2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.

Publikacja: Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.